

Čakanġa, n. o.

Literárna cena Čakanġy, n. o.
2018

Slovo na úvod

Píše sa rok 2019 a Čakanĸa, n. o., mohla uzavrieť IX. ročník literárnej súťaže. Ako ho zhodnotiť? Je podobný predchádzajúcemu ročníku alebo sa od neho odlišuje? Po viacerých rokoch môžeme napísať, že si vytvoril svoju jedinečnú tvár a vpísal do nej svoje charakteristické črty: mladosť, sviežosť, úsilie prostredníctvom slova vyjadriť myšlienky a city ukryté v hĺbinách mysle a duše; zrkadliť veľký aj malý svet súčasníka a postupne ukladať pestré sklíčka do veľkej mozaiky literárnej súťaže. V IX. ročníku znovu dominovala poézia. Báseň svojou formou a možnosťou kondenzácie myšlienok vie rýchlo a výstižne vypovedať o dobe, v ktorej žijeme.

Hoci sa dnes básne čítajú málo a v kníhkupectvách nie sú vystavené na policiach bestsellerov, predsa niektorí vytrvalo vyhľadávajú liečivú moc poézie, jej krásu a múdrosť, čo nás teší, alebo poznanie a poučenie v próze, hoci si možno vyžaduje viac času, kým vznikne výsledný tvar.

Literárna súťaž Čakanĸy nie je určená len profesionálom. Do súťaže sú rovnako pozvaní mladí, práve začínajúci autori. Súťaž im otvára priestor pre konfrontáciu, porovnanie a pozýva ich preniknúť do ríše slova, chápať jeho zmysel, jeho estetickú i duchovnú povahu.

Je prirodzené, že náš výber ocenených básní a prozaických úryvkov má rôznu kvalitu, ako sú rozdielni aj ich autori. U niektorých sú to len prvé nesmelé kroky v krajine slovesného umenia, iní sa písaniu venujú už dlhší čas. Všetkým súťažiacim ďakujeme za odhodlanie tvoriť nový vesmír slova...

I.

Tvorba dospelých autorov

Poézia

1. miesto

Milan Hodál, Básnik a slovo

Odkiaľ si prišlo k nám?
Kde si sa vzalo – Slovo?

Máš niekde začiatok?
Alebo si vždy bolo?

Sýtejšie ako chlieb
Mocnejšie ako zbraň

Zvestuješ novinu
Hlásal ho aj náš Pán...

Ty – básnik – vyberaj
slová jak drahokamy

Kým prídu do srdca
zohrej ich ešte v dlani

Nech ďalej rozmnožia
aj múdrosť a aj krásu

Ozajstná sila slov
tá nepodlieha času...

Milan Hodál, Epigramy

Geniálne riešenie

Génius nás prevyšuje,
Už vyčnieva z davu.
Hravo sa mu vyrovnáme.
Zotnime mu HLAVU.

Dobrá chuť

Ako je to vlastne
S apetítom naším?
Najlepšie nám chutí,
Ak je sused v kaši.

Teória a prax

Teória.
Všetko pre ľud!
A prax?
Prelud, moji milí, prelud...

2. miesto

Pavol Fekete, Dľaňové priznanie

Priznávam všetko
S ručením obmedzeným
na poslednú chvíľu
formálne
de facto i de iure
že moja dlaň vzala viac
než dávala
Vítala hmatala mávala
žobrala

Bola milenkou i hazardom
Nútila prsty písať
literatúru
a dvíhať poháre
Prikladala zábaly
hrubé ako brutto
a studené ako marža
bez pridanej hodnoty

Napokon ostala vyrubená
a nevyplatená
so srdcom na dani

3. *miesto*

Drahomíra Pechočiaková, Studnička

Rokúce roky pili jej ústa
vodu zo strání,
priezračne čistú ako
krištáľ. Dnes vysychá.

Len rozpukaný betón
a zhrdzavená pumpa
(skôr pre výstrahu)
vábia pútnika.

Smutná romantika!
Vo chvíľach paniky vzplanuli
ohníky spomienok
na čas jej hojnosti.

Vody minulosti! Znoj
z čela nových zemepánov,
čo rekultivujú (vraj) pôdy,
nenasýti jej útroby.

Prekročil človek Zákon
Boží?
Memento mori...

I.

Tvorba dospělých autorov

Próza

1. miesto

Eliška Kohlíčková, Sklizeň viny

Štětiny kartáčku lině přejížděly po zubech.

„Pospěš si, přijdeš pozdě!“

„Už jdu!“

Ostré cvaknutí vypínače, když jsem zhasnula v koupelně.

„Pan Emballage se bude zlobit, jestli přijdeš pozdě...“ a zase ty máminy vrásky kolem očí. Poslední dobou se objevovaly čím dál častěji.

„Neboj...“

Bála se. Jako ostatně všichni. Hrozba ztráty práce nad námi visela každý den. Spěšně mě políbila na tvář a já vyběhla ze dveří. Snažila jsem se vyhýbat odpadkům, které se válely na chodníku. Bylo ještě šero, mezi odpadky se pořád válela ranní mlha. Zadní světla autobusu ostře svítla.

Zamávala jsem, aby si mě řidič všiml. Znovu se otevřely přední dveře a já vpadla dovnitř.

Přiložila jsem zaměstnanecký průkaz k panelu.

„Na kartě máte uloženo třináct korun, padesát haléřů,“ připomněl mi studený neosobní hlas. Unaveně jsem se sesula na jedno z prázdných míst. Autobus postupně zastavoval na ostatních zastávkách na okrajích města, než se vydal do středu.

Během jízdy jsem se dívala z okna. V terénu už byli další z nás, kteří odpadky sbírali do pytlů, jejíž obsahy jsme potom třídili ve fabrice. Takhle to

dřív nebylo. Babička mi jako malé vyprávěla, že dřív to lidé zvládali. Až potom si to začali přehazovat jako horkou bramboru. Hlavně se nespálit jako první.

„I ti největší padli. Svět se obrátil, vyvrhl všechno dobré a nastala doba temna. A těch okovů nás nemá kdo zbavit, Gracie. Není jak, když jsme se do nich zamkli sami.“

„Pracovní. Konečná zastávka, vystupte, prosím.“

Konečná zastávka příznačně pojmenovaná Pracovní byla instalovaná pár metrů od společnosti Venabeo, která se zabývala tříděním odpadů. Právě ona dávala práci nezanedbatelnému množství obyvatel.

Terminál ve vrátnici po přiložení průkazu tiše odpípl můj příchod, poté jsem se vydala do jedné z dámských šaten.

„Zase propouštěli. Pokud to takhle půjde dál, nebude mít ty odpady kdo zpracovávat...“ žena ve středních letech si přes šaty, naši pracovní uniformu, vázala zástěru s logem Venabei.

„A ti lidé, kteří tam pracovali, co s nimi bude?“ šeptla druhá žena.

„Dobré ráno, dámy!“ rozhovor dvou žen přeřal náš šéf, pan Emballage. Ty z nás, které se nestačily obléct, se zahanbeně zakrývaly rukama, nebo se snažily rychle doobléct. Pan Emballage, nevšímajíc si studu daných žen, chodil mezi námi a kontroloval, jestli jsme všechny.

„Kde je paní Souberová? Víte, ta malá, boubelatá, s kudrnatými vlasy...“ mhouřil oči a snažil se ji v zástupu stejně oblečených žen najít.

„Víme, koho máte na mysli. Musela zůstat doma, má nemocného syna...“ ozvalo se kdesi za mnou.

„Bydlíte poblíž? Tak ji laskavě vyřídíte, že zítra už chodit nemusí.“

„Ale pane!“

„Dost! Na výmluvy nejsem zvědavý! A nyní mě, prosím, poslouchejte,“ tleskl, aby zjednal pořádek. „Jak jistě mnohé z vás ví, naše sesterská společnost Catertio byla tak laskavá a uvolnila se posílit naše řady. Buďte tedy, prosím, na své nové kolegy a kolegyně milé. A teď už pojdte. Mějte na paměti, tříděný dnešek znamená čisté zítřky!“

2. miesto

Mária Danešová, Sestra

Prekvapilo ma, že najskôr zaklopal a čakal na dovoľenie vstúpiť. To sa dnes ešte robí? Keď otvoril dvere, pre zmenu počkal, kým vojdem prvá.

Na posteli najbližšie ku dverám sedel chlapec a dve dievčatá. Pred posteľou stál malý nočný stolík na kolieskach, z ktorého sa šúpala béžová farba. Na ňom bol položený notebook. Pozerali film.

„Sestričák!” vyskočil nadšene chlapec a podal si s mojím sprievodcom ruku. Dievča za ním rýchlo stlačilo pauzu. „Už sme vás tri dni nevideli! Toto nám nerobte. Veď viete, aké milé sú na nás vaše kolegyne. Mali by ste si služby písať častejšie, aby sme navyše neutrpeli ujmu aj na psychickom zdraví. Čo vy na to?” žmurkol.

„Sťažuj sa u vrchnej, ja služby nepíšem,” prehodil zdravotník zľahka. „Ale ber to tak, že keby som ich mal častejšie, možno by som utrpel psychickú ujmu ja z vás.” Tiež žmurkol.

Dievča na posteli pobavene odfrklo.

„Ale veď my sme úplne v pohode!”

„Ste,” pritakal ochotne sestričák. „Keď spíte alebo vás tak nadopujeme, že nie ste schopní sa pohnúť.”

Niežeby ma nebavilo počúvať ich doťahovanie. Bolo fajn cítiť zníženie vekového priemeru ľudí okolo mňa o niekoľko desiatok rokov. Lenže moja hlava mala na túto skutočnosť zjavne iný názor. Zaklipkala som očami a prudšie sa nadýchla, čo neuniklo mužovej pozornosti.

„Poď,” potiahol ma za ruku k posteli pri okne. Nemala som silu študovať ošarpanosť natretej kovovej konštrukcie a deravú plachtu, tak som sa len zvalila do perín.

„Batoh ti dám tu ku skrinke. Ak si si všimla, tak máš dve spolubývajúce. Tento tu síce stále obsmrda, ale pelech má v inej izbe,” ukázal prstom na chlapca. „Ešte pribudne jeden, ale ten momentálne vegetuje na rezonancii.”

Mená ti povedia neskôr, nie som si istý, či by si si ich teraz pamätala. Nemusíš sa báť, všetci sú naozaj veľmi milí a nechajú ťa poriadne vyspať. Odchod, mládež!” zavelil autoritatívne a ukázal rukou na dvere.

„A kam máme akože ísť?” rozhodilo rukami jedno z dievčat.

„Starajte sa. Vy ste odborníci na zašívanie. Po dvoch dňoch poznáte túto nemocnicu lepšie ako ja za viac než desať rokov. Môžete ísť napríklad do jedálenskej časti.”

„Ale tam sú tvrdé stoličky! Mám problém zjesť na nich obed, nie ešte pozerať film!” mrnčalo jedno z dievčat.

„Pozrite sa, ak sa poriadne nevyspí, zastihne vás v nočnej hnev Fúzatej.”

„Čožééé? Zasa Fúzatá?” skočil mu do reči chlapec. „To má byť pomsta alebo čo?” otrávene pretočil očami.

„Nuž...” pokrčil ramenami sestričák. „Musím ísť. Strážte ju. Keby niečo, zvoňte.”

„Tak to je fakt dobré,” zhodnotilo ironicky druhé z dievčat. „Máme ísť odtiaľto preč a zároveň byť pri nej a dávať pozor. A potom, že ženy nevedia, čo chcú.”

Zdravotník nepovedal nič, otvoril dvere a vykročil na chodbu, keď za ním dievča ešte zavolalo.

„Počkať! A čo máme teda vlastne sledovať?” Muž sa medzi verajami otočil tvárou späť do izby.

„Závraty, zvracanie, odpadnutie, pletenie jazyka. ”

„Otras mozgu?” skočilo mu do reči druhé z dievčat. Prikývol.

„A narazené rebrá.”

„Ááuuu,” zastonal chlapec.

3. miesto

Zuzana Martišková, *Pristrihnuté krídla*

Nálezy (Úryvok z románu)

Bytovka nebudila dojem domova. Skúšala si na ňu matne spomenúť z čias puberty, keď tu raz s Norom kempovali pri prepadovke mladého ucha od polície, ale skôr si vybavila jeho igelitku plnú škatúľ keksov než to, či tu bolo schodisko, či malo zábradlie...

Iba muž s igelitkou bol ten istý. Osobné veci nahádzané do dvoch tašiek, čo mu žičil kolega s vysvetlením, že sú to vlastne vrecia na smeti a to, čo vyzerá ako uši, tak tým sa to celé zviaže, ale že jeho manželka usúdila, že odpadkové vrecia sú praktickejšie a lacnejšie pri veľkých nákupoch...

- Emma, myslíš si, že je to dobrý nápad? - vytiahol na ňu otázku namiesto kľúčov.

Díval sa zamračene kdesi dohora, zrejme do konkrétnych okien. Skopírovala jeho pohľad a mlčala. Čo len ona má čo povedať k tomu, že sa chce vrátiť do bytu, kde predtým býval. Celkovo do mesta, kde chvíľu začínal, na stanicu, na ktorú vo veľkomeste dávno a rád zabudol. Ale ak chce argumenty, má ich mať.

- Chrápeš, ako keď sa starý kanec prediera chrastím, nechávaš vlasy v kefe a ani raz za tie dva roky si nekúpil zubnú pastu. Je to dobrý nápad! Navaľ kľúče! - vystrela dľaň.

Prevesil jej cez ňu jednu z igelítiek a neochotne doloval čosi v druhej. Ťažko povedať, či boli staršie kľúče či prašivý plyšový medvedík, kvázi kľúčenka, hompálajúci sa, obesený za kariku na nich. Kľúč od vchodu aj tak medzičasom vymenili. Našťastie, niekto práve vyliezol z útrov vestibulu, tlačiac pred sebou identické odpadkové vrece, ako boli „nákupné tašky" v ich rukách. Nič trápnejšie ich nemohlo stretnúť na uvítanie so staronovým miestom, kde mal nenápadne zapadnúť. Muž v strednom veku si ich premeral s nedôverou a snažil sa ubrániť vchodové dvere vlastným telom a smradľavou nádielkou akejsi rybiny raziacej z obrieho brucha igelitu.

- Hľadáte niekoho konkrétneho? - obrátil sa na Emmu, čo aspoň nebola zarastená a ráčil ju vyrušiť z pozorného lustrovania zvončekov a mien na nich.

- Ronia Vívrová...to bude naša adresa. - usmiala sa na mužov, ale oni na ňu nie.

- Taká tu nebýva. Ten byt je pár rokov prázdny. Nikdy ho ani neprenajímali. Je prázdny. - zopakoval nájomník naliehavejšie a jednou rukou pridržal kľučku vchodových dvier vzadu za chrbtom.

- Naša? Takže si si to rozmyslela a ideš do toho so mnou? - spamätal sa ako prvý a konečne sa mu tvár trochu viac rozjasnila.

- Zabudni! Dovoľte pane, mám veľmi naponáhlo. Musím tu niekde ubytovať tohto chlapa a vrátiť sa zas do civilizácie hlavného mesta, - odsotila muža od dvier a prešmykla sa dnu, šuštiac svojou mega igelitkou.

Pohol sa za ňou, úklonkom pozdraviac zhrozeného muža prilepeného ráznou Emmou o presklenú výplň vchodu, ktorý mu nič nehovoril. Zrejme sa ostatné byty prenajímajú, prípadne obsadzujú novými nájomníkmi v prirodzenom kolobehu tohto nudného, ale nutného sídliska. Kam by inak všetci obyčajní šli...

Vyskúšala zopár kľúčov, kým našla ten pravý.

Dlho nevetraný byt ich privítal puchom potuchliny s prímiesou nenápadne rozmrvených mŕtvych izbových rastlín. Otvoril dokorán balkónové dvere a s ľútosťou poodsúval kostričky byliniek, aby mohol vyblednutú záclonu zastoknúť za radiátor, nech sa tu zbytočne nevíri prach, rokmi nachytaný do všetkých jej záhybov. A kútov. A stien. A spomienok. Všade.

- Prepáč, ale tvoja sestra mala prišerný vkus. - ukazovákom ťobkala do dečky na stole, pod ktorou bol ešte plastový obrus, sýtofarebný. - Nemohla by som tu žiť. Skanzen zo sklonku storočia? - prekrížila paže na hrudi, aby mu bolo jasné, že ju ani nemusí prehovárať.

Neprehováral. Zmizol kdesi v inej izbe a vrátil sa s fľaškou čohosi akiste tvrdého, a hoci sa to snažil mätko položiť na stôl, podarilo sa mu zhodiť a rozbiť jeden z pohárikov, ktoré neobratne držal medzi prstami.

- Ak mi chceš povedať, že črepy nosia šťastie, dlab na to a radšej skús, v akom stave je voda, inak budeme piť z fľaše.

- Radšej z fľaše. - chopila sa jej, kým si vyciaval krv z porezaného prsta. Privoňala a odpila si. - Na tvoj nový prípad, poručík! - lapila ho za zápästie, pritiahla k dresu a jeho porciu alkoholu vyliala na poranený prst. - Ty už beztak dosť piješ. V poslednom čase. -

Literárna galéria Čakanky

Ludovít Čutník, 100 rokov nitrianskej atletiky

Súťažiacim o Literárnu cenu Čakanky, n. o., Ludovít Čutník nie je neznámy. Viackrát sa v našej súťaži umiestnil na popredných miestach. Porotu zaujal predovšetkým svojim rozsiahlym dielom Sága slovenskej dediny, v ktorej zobrazil život dediny v rozpätí dvoch storočí prostredníctvom rodiny Šmátralovcov. Okrem príbehu jednotlivé časti rozsiahlej ságy obsahujú bohatý faktografický materiál z rôznych oblastí bežného života, čím autor len potvrdil, že v oblasti literatúry faktu sa cíti doma. O tom svedčí viacero vydaných publikácií týkajúcich sa najmä obcí Šoporňa a Hájske, ale aj atletiky v Nitre.

V roku 1999 vydal publikáciu 80 rokov atletiky v Nitre a v roku 2019 mu v Čakanke, n. o. vychádza dlho očakávaná kniha 100 rokov nitrianskej atletiky, ktorá je významným prameňom informácií o atletických disciplínach, výkonoch a atlétoch v Nitre za jedno storočie. Ludovít Čutník bol za svoju rozsiahlu detailnú prácu v rámci súťaže o Literárnu cenu Čakanky zaradený do Literárnej galérie Čakanky, n. o.

Literárna galéria Čakanky

Lenka Podhradská, Výber básní

Film

Život je ako film,
my sme jeho hlavní aktéri,
len od nás záleží,
či bude romantický, smutný či veselý.
Ako vzniká romantika?
Je to pocit lásky a vášne,
čo nám do srdca preniká.
Vtedy kráčame svetom ako hrdličky,
je nám spolu fajn,
sme šťastní,
držíme sa za ručičky,
vznášame sa v oblakoch,
prežívame nádherné dníčky.
V každom vzťahu búrka z času na čas nastane.
Niekedy sa, žiaľ, stáva,
že jedno srdce druhé ľúbiť prestane.
V láske máme smolu,
cítíme, že sme klesli na samé dno,
priamo dolu.
Vtedy je čas najlepší lekár,
rodina a priatelia,
sú pre nás najcennejší dar.
Snažme sa problémy bez hádok,
či škriepok riešiť,
vzájomne sa zo života tešiť.

Cena poroty

Josef Otruba, Život jednoho léčitele

(Úryvek)

Jeník měl jednoho velmi dobrého kamaráda – Frantu, se kterým si hrával jak doma, tak i venku na ulici. Jak im přibývalo let, tak se prodlužovali i vycházky z rodného domu. Zpočátku to byly vzdálenější ulice v městečku, ale zanedlouho se kluci odvažovali až za město do polí. Pro kluky to bylo úplné eldorádo. Na polích nikdo úrodu nehlídal, a tak se mohli dosytosti najíst všeho, co se urodilo. Zprvu to bylo jenom ovoce, toho byl na stromech okolních sadů nadbytek, ale pak se hoši naučili opékat i brambory nebo kukuřičné klasy. Domů se vracívali hodně pozdě, protože hlad ich nehonil. Pro své labužnické spády ovšem potřebovali zápalky. Doma se daly lehce obstarat, protože byly vždy na dosah u kuchyňského sporáku. Jeník měl oheň velice rád. Ne že by to byla u něj nějaká chorobná pyromanie, ale plameny jej přímo fascinovaly a dokázal se dívat doprostřed ohně velmi dlouho, aniž by mu oči jen trochu zaslzely. V plamenech viděl „svůj“ svět. Oheň byl pro něj oknem do známých krajů, které začal v útlém věku navštěvovat „dveřmi“ ve starém dřevěném stropě doma v ložnici. Stačilo jen málo a již se jeho zrak změnil natolik, že na sítnici oka se přestaly zobrazovat plameny ohně a jeho vědomí se vynořily prostory jiní říše, která měla blíže k pohádkám nežli k reálnému světu. Jeho kamarát Franta neměl sebemenšího tušení, proč mu Jeník neodpovídá, když hledí do plamenů. Jednou, když se oba chlapci opět hráli u ohníčku, upadl Jeník zase do stavu, kdy byl ve „svém“ světě. V tu chvíli se jeho kamarád náhodou trochu hlasitěji zamyslel: „Kdo ví, co asi dělá moje maminka? Slíbila mi, že napeče makových buchet. Ale jak ji znám, asi mi zase jenom namaže krajíc chleba s máslem.“ Byla to víceméně jenom samomluva, tak jej překvapilo, že mu Jenda odpověděl. Překvapení bylo však o to větší, když uslyšel další slova: „Tvoje maminka si vykládá s tvým strýcem z Ameriky!“

„Co blbneš!“ Zvolal Franta a hodil po Jeníkovi přes oheň kousek hlíny. Jenda sebou trhl. „Co se děje?“

„Ty snad spíš a mluvíš při tom ze sna! Co tě to napadlo, že je u nás Američan?“

„Jáj sem nic neříkal,“ Jeník na to.

Franta jen zakroutil hlavou a vydal se k domovu.

II.

Tvorba mladých autorov

Poézia

1. miesto

Natália Timaníková, Pútnik a jeho človek

najprv opatrne
sa dotknem tvojej pokožky
a stanem sa pútnikom

severným

je to komplikované
lákanie niekde v mapách
ktoré si nosím v hlave
a neviem ich nikomu vysvetliť

som pokojná pri pohľade na tvoju presnú polohu
aj keď tým svojim súradniciam som ešte neustlala

zvláštna je viera
teraz nespriesvititeľná
čo vidí v ignorácii plánovania niečo
poetické
len zopár kartografov trochu šalie

južným

veľmi ma lákajú dvojzmyselné cesty
ktoré venujeme sami sebe
a sami v sebe

zmysel prvý
keď sa cesta začne točiť v smere pluralitnom
ospravedlní sa zázrakmi a náhodami
o ktoré sa delíme

zmysel druhý
tam na juhu sa svet občas zastaví a dá zemi človeka
východozápadným

2. miesto

Martina Sklenárová, Ráno života

Keď v rannom slnka lúči,
dotýka sa t'a muž,
nie je to vina jeho, teba, či vašich prianí,
je to vina toho,
že ste zostali na všetko sami.

Úsmev , ktorý daruješ sa ti vráti,
ak opätovné nechceš,
vziať je ľahké smrti.
Slasť po ktorej túžiš v bytí,
Je ako nebo- nedosiahnuteľná moc,
čo baží po odkrytí.

Sám so sebou vedieš boj,
a namiesto duši , máš stroj
len prázdno, čo kričí, trhá a mrhá časom.
Ktoré ti dal človek čo stratil.
Stratil mnoho , no viac sa mu vzalo.

Získal však dcéru, ktorú tají,
má ju ukrytú v imaginárnom raji.
V srdci rozkoše zahalenú , nikto iný
nesmie čo i len v duchu
pomyslieť na ňu.

Je ako laň, vydesená a sama,
sama pred sebou i pred zvyškom stáda.

Za každú cenu chce vyhrať boj,
čo vedie po stáročia s osudom.
Z nebeskej cesty na nás hľadá,
túži byť milovaná v tom vymyslenom raji.

Chcela by zažiť radosti bežného srdca chodu,
a neoddávať sa zlosti, čo jej trhá vôľu
miluje voľnosť , slnko, pláne, no ...
Nemiluje muža, čo objíma ju v tom ráne.

3. miesto

Andrea Bajnóczyová, Výber básní

x x x

krehké úlomky prchajúceho svetla
utekajú v pohľadoch
ako nemý film
tam hľadám slepé uličky
miznú bez stopy
ako gaštany z jesenných stromov

x x x

z naškrobených perín trčia bozky
rozsypané po javisku
zaliel si ich karamelom
a zdúchol
veľmi lahodne
zamotaná v roletách
ťahám žiaľ za pačesy
nasiaknuté (antra)citom
tichá absurdita
chvie sa
fúka srdcu odreté kolená
až kým
nevyklíči moje nové JA

x x x

kroky kreslia uhlíkom
zalejú ťa do sépiových odtieňov
retušujú výnimočnosť
z nedostatkov
topia plaché názory
ako soľ v nechcenej káve

nevidiac za seba
začiernia aj hrebene azúrových vlín

II.

Tvorba mladých autorov

Próza

1. miesto

Magdaléna Martišková, Malé farebné lentilky

(Úryvok)

V Piešťanoch si sa obľiala bielou kávou.

Nástupište tri, koľaj druhá. Prvá káva. Žabó to vpilo a zaregistrovalo do mapy medzi gombíky a čipku. Do tretice všetko. Dobré. Běžové blúzky sú na nezaplatenie. Do terénu treba nosiť tie. Alebo so vzorom? Dilemu, kde budú flaky nenápadnejšie, nenápadne odsunieš na inú akciu. Najlepšie pred ňu. Na běžovej sú mapy. Mapy sú dobrá vec. Aj grafikony. Aj ochotní spolucestujúci. Veľkomestá ťa iritujú. *Toto je len cesta do Blavy, drahá. Nevyšiluj, si úplne biela od nervozity.*

Druhá zastávka, miestna knižnica na akejsi ruskej ulici v Petržalke. Budeš veľkorysá, dopraješ jej hlavné mesto, svoju prednášku a zaleješ dve kávy. Necháš pracovníčku zaliť dve kávy. Ty si tu hosť. Hostka. Je vás tu viac. Všetci sa cítite dôležito. Každý s nárokom na slávu. Nie, iba na kávu. Tak sa aj správaj.

- Jej, jaj, vy ste taká zlatááá, ááá, nesku GOLDku, poprosím, aj mliečko, aj, aj. Nemáte?! Roky rokúce len takú pijem... - zaťahuješ infantilnešie ako inokedy. Vždy rovnako pred cudzími ľuďmi.

Piješ.

V Bratislave si sa obľiala čiernou kávou.

Káva v lone. Zlatááá. Ááá. Banálna nehoda. Zmizla si z prednáškovej, zašili ste sa v kúte na gaučíku. Chcela si kolegyni medzi prednáškami ukázať zips na vnútornej strane čizmy a ešte iné vnútorné stavy. Zvrtla si simultánne s obuvou aj šálku. Aj reč.

Dlhý pás kňučania.

Aj v podpise na sivej sedačke zostane pruh. Zvrásni sa.

Bola horúca. Ale na to prídeš až neskôr.

Po prednáške, po programe, po všetkom si to miesto preventívne skontrolovala. Nenápadne. Akože stojíš o ten stojan s časopismi. Akože. Všetky literárne. Dotyky. Vlna. Fragment. Flak. Vyzerá hnusne. Ako zdvihnutý prst. Ako běžová zotletá práve vyhrabaná kosť. Myseľ ti donesie babku. Nosievala ti lentilky. Hrkali jej v kostolnej kabelke, ktorú do kostola nikdy nenosila. Ani seba nie. Len na krsty, svadby a pohreby...

"...a sme tam tak stáli nad tou čiernou jamou a rovno pri hlave, tam kde v truhle mala byť hlava, trčala zažltnutá kosť. Tolká jak žalud'. Zaťala babka

päšť. Pokračovala. *Truhlu doškriabu, keď ju budú spúšťať, napadlo ma ako prvé, ako druhé... nevypraté nohavičky. Babkine rozhádzané spomienky, ako tie lentilky. Stôl ich neudržal, tancovali po ňom kade-tade, rozfrnkli sa ako babkin zdravý rozum. Možno by sa dali podeliť ešte na farby, ale poskladať už nič. Mníšky nás bili za špinavé galotky. Museli sme im ich ukazovať. Vždy na začiatku hodiny katechizmu.*"

Do tretice? Po druhé? Potom už ani prvýkrát. Raz. Možno, niekedy. Ešte. Chcela by si sa fľaku na sedačke dotknúť. Opáčiť, či je to tam vlhké. Nutkania sú už také. Pretieraš si od nervozity zápästie. Bude zas červené.

Na hoteli perieš uterák. Spolubývajúca by nemusela správne pochopiť, keby to necháš len tak. Čierne na bielom. Nechápeš, ako z modrej môže byť sivá. A predsa sa točí. O dušu žmýkaš. Nič ti nezišlo. Ani z uteráka. Ani na um. Spolubývajúca má kábliky v ušiach a nesprchovala sa. Vyhovorí sa na plesne a inú hotelovú háveď. Spomienky ti donesú muža. Spomenieš spolubývajúcej. Máš šťastie, že ho máš. Koľké nemajú. „Ešte na intráku. Pozorovali sme také tie lesklé chrobáky. Ako sa to len... Také tie striebisté, tie..." hovoríš cez stenu. Stojíš nad umývadlom. Aby reč nestála. Vravel ti, že rybenky neútočia. Sú svetloplaché a sú človekoplaché. Ani ty nemáš rada ľudí.

Špáry sú cesty a sú priehlbiny. Dá sa po nich vlniť, ale to by si musel chcieť. Keby si chcel...

Od rozhorúčených riflí ti do večera zmodrelo lono aj s príľahlým vesmírom. Na bielom to vyrazilo do šeda. Achromatika v hoteli. Biela, biela, biela. Biela káva narobí okrové škvrny.

- Vedci práve zistili, že vesmír je stopercentne béžový. Pýtala si sa predsa, čo hlásili, nie? Tak nie. - pokrčí sa a ty mu dáš odpiť z automatovej kávy. Vždy mu dáš. Čo ak...

2. miesto

Barbora Langová, Kohút

Z odpadkového koša vyletelo všetko, čo si tam od minulého týždňa nahádzal. Nadvihol si ho, keď si už naozaj nevedel, kde hľadať, a on sa prevrátil. To nič. Trochu bordelú nie je na škodu. Neporiadok vraj podporuje kreativitu, tak možno ti napadne, kam utiekol. Kohút od babky. Nie veľmi vysoký, asi ako priemerný kohút, ale pribratý, s bielo-modrými pierkami. Ako domáce zvieratko je neuzitočný, nedá sa s ním maznať a vyprázdňuje sa na každom kroku. Včera však zmizol. Nevieš kedy, nevieš ako, nevieš prečo. Opieraš sa o radiátor a horúcimi prstami vyklopkávaš melódiu *Kohútik jarabí*. Neprirástol ti k srdcu, možno trochu, ale o to nejde. Najväčší problém je v tom, že si sa ráno nezobudil. Práve, keď si zo seba zhadzoval perinu, ti svitlo, že je skoro poludnie a ty si zmeškal všetko, čo sa za jedno predobedie dá zmeškať. Teraz sa potuluješ po byte hľadáš ho v poličkách, pod kobercom, za knihami, a dokonca aj v prasklinách v stene. Vravel si mu, zostaň, kde si, vonku zamrzneš, zomrieš od hladu, niekto si ťa chytí na polievku a on len krok dopredu, dva kroky dozadu, zvalil sa na bok a zaspal. Hlúpa dedinská sliepka. Z nabíjačky vytiahneš mobil a zavolaš babke. O hodinu už sedíš v autobuse smerom k starým rodičom. Na záhrade nemajú veľa zvierat. Dáš si koláč, pozdravíš dedka, ale vraj sa „nemôžem zdržať, lebo dnes som už zmeškal všetko, čo sa dalo zmeškať“. Vbehneš do kurínca a všetky sliepky sa tvária vyľakane, nechtiac stúpiš na vajce a ono praskne a zrazu sliepky, ktoré sa aj tak netvárili prívetivo, ťa naháňajú a dŕbú a škriabu a škriekajú, a ty sa so strachom skryješ do najbližšieho kúta a čakáš na tú správnu chvíľu, keď vyskočíš. Netrvalo dlho a „dámy“ obrátili pohľad na chlapa, ktorý práve vošiel. S krikom sa postavíš (a buchneš hlavou o strop), upaľuješ pomedzi sliepky, schytíš kohúta okolo krku a trieliš na autobusovú zastávku. Po ceste si všimneš, že skoro nedýcha, tak ho radšej zavesíš za nohy. Cesta domov bola zvláštna. Volala ti babka, ale ty si nezdvihol. Chcela len vedieť, čo to dnes malo znamenať, a či si somár, lebo normálni ľudia sa podľa nej nevkradnú do kurínca a nehádajú sa so zvieratami. Dúfa, že nedostanú žiadnu „mentálnu poruchu“ a neprestanú znášať vajíčka, lebo ak áno, tak si ju nepraj. A ešte či máš na zajtra obed. Chvalabohu, kohút žije. Aj keď hneď ako ste prišli do bytu a dovolil si mu prechádzku po obývačke, narazil do kvetináča, vyzerá celkom pri zmysloch. Večer si si ho postavil k posteli, a keď konečne prestal kikirikať, bolo už ráno.

3. miesto

Kristína Kobolková, Babica

Na stretnutí nikdy nepi čaj s cukrom

Odchádza v miernom napätí. Odvtedy, čo našla pod nohami zapatrošený list starý dva týždne, sa všetko akosi zrýchlilo. Bojí sa, že aj napriek extrémnemu baleniu sa naponáhlo, si zabudla niečo zobrať. Tri dni v samote nehučného lesa a útulnom dome hlavnej babice predsa nemôžu vyžadovať toľké prípravy.

Odprevádza ju celá dedina, svoju obecnú babicu si veľmi vážia. Sú azda jediní v širokom okolí, ktorí ešte nepodľahli mámeniu modernej vedy, a radšej sa spoliehajú na rozum babice, osvedčený rokmi overených výsledkov starých mám. Predsa len, dedina nevymrela, no nie? Ba je dokonca silnejšia a darí sa jej v mnohom. Majú podobné pocity ako tá, ktorá sa pomaly vlečie k vozu, strach a mierne znepokojenie. Čo ak sa počas jej odchodu bude pýtať nejaké dieťaťko na svet? Čo ak sa richtár poháda s jeho najväčším pomocníkom a chod dediny bude stáť?

Museli ju doviezť naspäť čo najskôr.

Babica Anka mala spomedzi svojich ženských predkov samé dedinské matere - jej babka odrodila najviac detí na Považí a jej mama vyriešila legendárny konflikt medzi Dolňákmi a Hornákmi. Ani jednej sa nepozdávala myšlienka utvorenia spoločného spolku babíc, no jednako ich vnučka a dcéra Anna tam bola donútená vstúpiť. Riadila ich hlavná babica, celkom nevrlá stará tetka, ktorá vedela efektne zvýšiť hlas, aj vtedy, keď nebolo treba. Každý rok ich pozývala na spoločné stretnutie, kde si vymieňali recepty a radili si navzájom, ako vyriešiť zvláštne javy v dedinách. No nikdy za celých desať rokov nenapísala na pozvánku slovo urgentné. Anka nebola neviem ako vzdelaná, mala síce sedliacky rozum, no na toto bola krátka. Učiteľ z dediny jej toto slovo vyložil a hneď tušila, že sa deje niečo hrozné.

Nezáleží na tom, aké bolo počasie, keď ju voz doviezol na miesto, je jedno, aká veľmi prepychová či škaredá bola jej izba, ona si pamätá aj tak len na predslov hlavnej babice.

„Máme problém, tetky. Z hlavného mesta k nám a do našich dedín putujú vzdelanci a šarlatáni, ktorí sa prezývajú doktormi. Naším ľuďom núkajú všakové fľaštičky a tinktúry, ktoré sú vraj účinnejšie ako naše bylinky. Že vraj silnejšie ako sama príroda! Horšie ale je, že my už nie sme viac potrebné. Budeme musieť niektoré z vás požiadať, aby odstúpili zo spolku, keďže nie sme schopní naďalej podporovať každú dedinu kvôli konkurencii týchto

nehanebných učencov. A keďže už nebudete, podotýkam, niektorí v našom spolku, nemôžete byť babicami. Rozhodli sme sa, že necháme päť babíc, ktoré budeme aj potom chrániť. Vyberieme ich podľa toho, koľko sa im odteraz po našu vybranú dobu podarilo prispieť k blahu a rozvoju ich dediny."

Ostatné slová už neboli podstatné. Anka mala riadne problémy. Prečo jej to hneď nedošlo, keď sa nechal čaj v kanvici úplne presladiť. Predsa hlavná babica nikdy predtým cukor k čaju neponúkala, zdalo sa jej, že ak svojim hostkám ponúkne viac sladkého, ako je zdravé, tak im to veľmi ublíži. Akoby jej však teraz na nich ani nezáležalo.

III.

Tvorba najmladších autorov

Poézia

1. miesto

bylinkové ráno

pointa sa vždy skrýva
na lúke
kráľovsky zlatá obloha
padá k zemi
pohľad smeruje
k tulipánom
privoňala som si
k belasému tieňu v diaľke
vôňa čaju
ma priniesla späť
napijem sa znova

xxx

v bielych plachtách sa strácam
nie je to môj domov
vločky sa ma dotýkajú
už sa viac nenamáham
ostalo len ticho
prázdna paleta
pred kryštálovým plátnom
vyblednem s dúhou

Bruno

moje potešenie
vyhrabáva babkine
sedmokrásky
cudzie mačky
majú zákaz vstupu
moja výchova
keď lietam v oblakoch
pritiahne ma späť na zem
Bruno
môj krehký domov

2. miesto

Ěma Frŕlichov, Špagt

špagát

nechcem sa viazať
do uzlov
tak ako si ma stvoril
ako mal a krehk
no prikázal si mi
aby som rástla
a ja som ťa poslúchla

uŕ nie som neŕn

bez krídel

x
lietam
ako šál na mojom krku
konečne uvoľnen
poď
ukŕem ti
kam ti odletm

x
zostala zo mňa
káva na dne pohára
prelievaš si ma
pomedzi prsty
hrš sa

x
studen marec
prestal tancovať
po telovom plátne
odišiel

x
aj ja som prelietav

3. *miesto*

Lenka Melcherová, Môžem myslieť na všetko

lietam
pristanem na oblaku
hladkám dúhu
chytám kvapky dažďa
vôňa jablka a škorice sa mi vrýva do tela
to je môj raj

mraky

prekrývajú sa ako
knihy v polici
v každom sa skrýva
svetlo
čo nás teší
aj keď sú náladové

chceš

nájsť moje myšlienky
nevieš
do ktorej časti môjho ja
sa máš vkradnúť
aj tak napokon zistíš
že ich tam nemám ukryté

III.

Tvorba najmladších autorov

Próza

1. miesto

Daniel Capcara, Let vesmírom

Minipoviedka o medziplanetárnom lete, ktorá prerástla do maxipoviedky

(Úryvok)

1. Veľký začiatok

Jedného dňa sme sa s kamarátmi dohodli, že pôjdeme na Saturn. Všetko bolo naplánované, ale chýbala jedna vec – loď. Alex sa pýta: „Ako tam pôjdeme?“ „Zostrojíme si loď,“ vravím mu. Alex, Dalibor, Timon a ja sme šli do skladu dielov, dverí a takých podobných vecí. Išli sme na kolobežkách a ťahali sme dva vozíky. Ja s Timonom jeden, Alex s Daliborom druhý. Stretli sme tam pána údržbára. Čo potrebujete, chlapci?“ opýtal sa nás. Keď sme mu vysvetlili, že potrebujeme niektoré staré diely, údržbár nám odvetil: „Zoberte si koľko unesiete, aspoň to odtiaľ zmizne.“ Tak sme si teda zobrali päťdesiatdva extra odolných železných panelov, dva volanty, dvadsať kolies z vozíka, tabuľu s nadpisom Kozmos, nejaké drevo a iné veci. Vozíky boli naložené do prasknutia. Pri našom lese sme začali ešte v ten deň stavať. Zobrali sme bicykle a dali ich do železnej konštrukcie tak, aby sa v prípade, že niekde pristaneme dalo pedálovať. Kúpili sme zápalky, čipsy, sladkosti, vodu a ďalšie drobnosti. Zbalili sme si kufre. V rakete boli štyri sedačky s pedálmi a jedna lavička. Ja s Alexom sme sedeli vpredu pri volantoch. Riadili sme klapky a motory, ktoré fungovali vo vzduchu na výbuchy a vo vesmíre sme sa hýbali na urán. Ten našu loď obalil a dodával jej pohyb. Nový plyn, ktorý sme našli po ceste, vesmírium, dával lodi rýchlosť. Timon a Dalibor regulovali rýchlosť plavidla. Timon mal na starosti pozemské motory a Dalibor tie vesmírne.

Loď mala štyri miestnosti: predsieň, v ktorej boli vešiaky, dve lavičky, skriňa a troje dverí. Dvere, ktoré viedli doprava, patrili k doku. V ňom bolo päť malých únikových modulov. Bola to najväčšia miestnosť. Dvere, ktoré boli hneď pred vstupom, viedli do spálne. Tam boli štyri postele a dve lavičky. Tretie dvere viedli doľava. Za nimi bolo riadiace centrum. Loď mala len jedno malé okno v riadiacom centre. Dalo sa zakryť železným panelom, lebo sme používali kamery. V riadiacom centre boli aj dva záchody a sprcha. Na druhej strane loď mala pult a veľký päťdesiatlitrový sud s vodou. Tam sme pripravovali jedlo. Ďalšie tri sudy sme mali v zásobách, ktoré boli pod pultom nášho stola v riadiacom centre. To bola druhá najväčšia miestnosť. Mali sme aj dvadsať v každej po šesť dvojlitrových fliaš vody, njaké jedlo, tridsať pollitrových fliaš vody a tri balenia papierových pohárov.

2. miesto

Marianna Ibrahimí, Príbeh babieho leta

Čakanie

Je sobota. Konečne voľný a bezstarostný deň, kedy môžem spať do dvanástej, čo dodržiavam presnejšie ako príchod do školy o ôsmej hodine ráno. Stojím pod vchodom a užívam si posledné slnečné lúče pri čakaní kamarátky Laury. Všade poletujú pavučiny a pavúci si užívajú prvý aj posledný let. Tí, ktorí prežijú. Ako u nás v škole. Základné pravidlo prežitia je byť zlý, lebo silnejší prežije. Stačí, že pavúka zle odfúkne vietor, napríklad do okna nášho bytu a skončí svoj úbohý život v teráriu môjho gekona Toma alebo ako jednohubka v akváriu medzi korytnačkami Žofkou a Drobcom.

Boj o prežitie

Tak ako pavúky bojujú o svoj život, tak bojujeme o svoj život aj my v škole. Laura je na to odborníčka. Podľa akéhosi nepísaného pravidla ju všetci poslúchajú a nikto sa jej neodváži odporovať. Možno len Mišo, ktorý je od nej o tri hlavy vyšší a tvár má posiatu podľa triedneho slovníka j..., vyrážkami. Je najväčší odborník na dospelácky slovník a my všetci od neho nasávame nové slová, ktoré vieme, že nemáme používať... aspoň pred učiteľmi a rodičmi nie. Takže Mišo je vodca chlapčenskej časti a Laura dievčenskej - teda aspoň tej časti, ktorá nechce stráviť celý školský život niekde v kúte. Tak ako Nina. Nina je výborná žiačka, ale radšej ako chlapcov alebo ohováranie má bábiky a zvieratá.

„Mia, dnes tu je nuda.“ hovorí mi cez prestávku Laura. „Mišo ma veľmi nahneval! Chcela som mu dať facku, ale bojím tých jeho...j...vyrážok! Musím sa mu pomstiť! Mám plán, ale pomôžeš mi, však?“

„Jasné! BFF, nie?“ vedela som, že to bude zas niečo zlé. Ale Laure nesmel odporovať nikto. BFF je skratka pre najlepšie priateľky a zrada sa trestá. „A čo chceš spraviť?“

"Vieš, ty si taká šikovná. Napíš nejaký brutálny zamilovaný list. Pošleme ho Mišovi akože od...Niny. Nájdi niečo na internete, niečo si vymysli, ale napíš ho ešte dnes v škole. Stihneš to, však?" Laure žiarili oči od zloby.

„A mám na výber?“ spýtala som sa, ale to už Laura splietala ďalšie intrigy s Ivanou. Tak som si sadla do poslednej lavice, potajme zapla mobil a na internete hľadala motiváciu.

List

Drahý Mišo!

Možno si si to ešte nevšimol, ale veľmi sa mi páčiš. Vždy keď ťa vidím, roztrasie sa mi srdce ako pokrievka na hrnci pod parou. Keď si pri mne, tak som omámená tvou vôňou, ako keď prdne sused vo výťahu. Skutočne ťa veľmi milujem. Tak ako verše mojej knižnice. Topím sa v nich každý deň a neprestanem, kým nebudeš milovať aj ty mňa. Môj život bez teba nemá zmysel. Ak moja láska nebude opätovaná, hodím sa pod rozbehnutú sliedku. Ale ja cítim, že miluješ aj ty mňa. Keď ma budeš aj ty ľúbiť, budem sa do konca života starať o tvoje pupáčky, ty môj pupáček. Budem ti stále viac deraviť rifle, aby si mal na nich aspoň toľko dier, koľko máš krivých zubov. Ale neboj sa, pôjdem s tebou aj k zubárovi ak sa ho bojíš, a on ti predpíše strojček. My dvaja máme budúcnosť!

S láskou!

3. miesto

Jakub Olejník, Kuracie stehienka

„Toto nie je možné! Máš na týždeň zaracha a na skateboard môžeš zabudnúť!“ zakričal otec, keď mu prišla stoeurová pokuta za vylomené zábradlie v parku.

Nebolo to naschvál. A bolo mi to úprimne ľúto, naozaj! Stalo sa to pri skoku, keď som chcel vyskočiť na zábradlie, šmýkať sa po ňom a potom šikovne zvrtnúť skateboard na zem. Ale v našom starom mestskom parku nič nie je nové a financie z fondov sa doňho neoplatí vrázať. Staré hrdzavé zábradlie pri schodisku sa stalo mojou obeťou, a práve keď som naň vyskočil, spadlo na bok, a vypáčilo zo zeme pár chodníkových dlaždíc. A mne sa to odplatilo tvrdým dopadom na kostrč. Otec so mnou nerozprával nasledujúce dva dni, no neskôr sa zmohol na niekoľko slov. Vycítil som, že mi už odpustil, a že sa už na mňa nehnevá. Ja som sa naňho hneval aj napriek tomu, že mi bolo ľúto, čo som urobil. Viem, že má otec slabé srdce a nemal by som ho rozčuľovať, ale nevedel som si pomôcť. Nemôžem predsa za to, že to zábradlie spadlo práve vtedy a že v meste nemáme žiadny skatepark.

A mama by na to tiež nebola hrdá. Mám šťastie, že pracuje v zahraničí. Naša rodina je asi tá najdivnejšia, akú poznám. Väčšinou by mal otec pracovať v zahraničí a mama by sa mala starať o domácnosť. U nás je to naopak. Mama má prácu v Nemecku a otec pracuje ako predavač v potravinách tu, na Slovensku, a okrem toho má na starosti mňa. Som jedináčik. Má to svoje výhody aj nevýhody. Musím sa priznať, že mi občas chýba mama.

Predstavujem si, ako by bolo dobre, keby bola doma vždy. Večer nám doma zazvonili moji kamaráti, že či nejdem von. Dvere otvoril otec a povedal, že mám zaracha. Kypel som hnevom, len čo som sa na otca pozrel. Vždy, keď moje oči zamierili na jeho tvár, spomenul som si na to, že budem do odvolania bez skateboardu a aké to bude ťažké.

Keď som si po večeri išiel umyť zuby do kúpeľne, započul som, ako otec spadol, kašle a dusí sa. Pribehol som k nemu, ale už sa nehýbal. Dal som mu nad ústa okuliare. Už bolo neskoro. Sklíčka na mojich okuliaroch vôbec neboli zarosené a ja som bezradne vyťukával číslo 150. Odniesli ho na nosidlách do nemocnice, kde sa ho snažili oživiť. Bol som zúfalý. Tak som si vyčítal, že som sa naňho hneval a že naše posledné chvíle neboli také pokojné.

Na záver

IX. ročník našej literárnej súťaže vstúpil do minulosti, ceny boli udelené, ale ľudská tvorivosť a imaginácia žije v prítomnosti, stačí len do nej načrtnúť, byť dobrým pozorovateľom, sadnúť k počítaču alebo vziať do rúk klasické pero, začať písať a obohatiť svet poézie a prózy o nový a iný uhol pohľadu na viditeľnú alebo neviditeľnú skutočnosť. Všetci, ktorí poznajú hodnotu slova, jeho tajomstvá, môžu ho používať ako vzácny „stavebný materiál“ a vytvoriť jedinečné dielo, rozprávajúce o nádhere a pestrosti života jednotlivca, spoločnosti i celého človečenstva na malej modrej planéte.

Ďakujeme za vernosť literárnej súťaži Čakanky nielen jednotlivým autorom, ktorí sú nám verní po viaceré roky, ale aj ZUŠ J. Melkoviča zo Starej Ľubovne a gymnáziu v Topolčanoch. Teší nás, že nezabúdajú na mladých, rozvíjajú ich schopnosti a talent, vedú ich k vnímavosti ku kráse, k slovu samotnému a k umeniu. Vďaka nim sa literárnej súťaži darí, dokonca, niektorých inšpiruje, povzbudzuje a je prameňom, ktorý stále zurčí umeleckým slovom.

